



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **I. F.**, bytom V. ul. č. X. proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku príplatku k vdovskému dôchodku, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. decembra 2009, č. k. 13 Sd/64/2009-35, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 7. decembra 2009, č. k. 13 Sd/64/2009-35 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 26. marca 2009 číslo X., v spojení s rozhodnutím z 18. novembra 2009 číslo X., **p o t v r d z u j e**.

Účastníckam náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 7. decembra 2009, č. k. 13 Sd/64/2009-35, podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil rozhodnutie z 26. marca 2009 číslo X. v spojení s rozhodnutím z 18. novembra 2009 číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 74 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľke od 25. februára 2009 60 % vdovský dôchodok v sume 239,80 € mesačne a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Uvedenými rozhodnutiami odporkyňa upravila výplatu vdovského dôchodku na sumu 119,90 € mesačne

v súbehu so starobným dôchodkom v sume 342,00 € mesačne, spolu 461,90 € mesačne. Rozhodnutím z 18. novembra 2009 odporkyňa doplnila odôvodnenie rozhodnutia z 26. marca 2009.

Súd prvého stupňa odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 63,84 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že z rozhodnutia odporkyne z 18. novembra 2009 číslo X. vyplýva, že navrhovateľke ako pozostalej manželke po politickom väzňovi bol od 25. februára 2009 podľa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodkom politickým väzňom v znení platnom pred 1. januárom 2009 (ďalej aj „zákon č. 274/2007 Z. z.“) priznaný príplatok 27,35 € k vdovskému dôchodku, t.j. polovica zo sumy 54,70 €, ktorá bola ako príplatok k starobnému dôchodku od 1. januára 2009 priznaná manželovi navrhovateľky D.. Z prednesu navrhovateľky na pojednávaní 20. júla 2009 a zo 7. decembra 2009 mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľka žiadala preskúmať správnosť oboch rozhodnutí, a to rozhodnutia z 26. marca 2009 aj rozhodnutia z 18. novembra 2009 a domáhala sa výplaty príplatku k dôchodku politickým väzňom po svojom manželovi v plnej výške 54,70 € mesačne.

Posudzujúc námietky navrhovateľky proti spôsobu výpočtu výšky vdovského dôchodku krajský súd uviedol, že príplatok k dôchodku podľa zákona č. 274/2007 Z.z. patrí vdove v celosti bez ohľadu na to, či dôchodok, s ktorým bol príplatok zlúčený, sa vypláca v plnej výške alebo v jednej polovici.

Rozsudok napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Poukázala na to, že rozhodnutím z 26. januára 2009 bol manželovi navrhovateľky v zmysle zákona č. 274/2007 Z.z. priznaný príplatok starobnému dôchodku v sume 54,70 € mesačne. Starobný dôchodok spolu s príplatkom predstavoval sumu 373,56 € a bol následne zvýšený podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 450/2008 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, od 1. januára 2009 o 6,95 %, t.j. o 26 € na sumu 399,60 € mesačne a z tejto sumy bol vdovský dôchodok vypočítaný. Právny názor krajského súdu, vyslovený v jeho rozsudku, je podľa názoru odporkyne v rozpore s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 274/2007 Z.z., pretože príplatok sa stal súčasťou starobného dôchodku neb. manžela navrhovateľky

od 1. januára 2009, následne zvýšeného od 1. januára 2009 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomrelý manžel ku dňu smrti. S poukazom na uvedené ustanovenie zákona o sociálnom poistení bol vdovský dôchodok vypočítaný ako 60 % sumy starobného dôchodku neb. manžela ku dňu smrti, t.j. zo sumy 399,60 € mesačne. S poukazom na skutkové a právne dôvody odporkyňa vyslovila názor, že krajský súd vychádzal zo správnych ustanovení zákona o sociálnom poistení a zákona č. 274/2007 Z.z., ale nesprávne právne vec posúdil. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a jej rozhodnutia z 26 . marca 2009 a z 18. novembra 2009, obidve číslo X.X., ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľka sa na odvolanie odporkyne písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne je dôvodné.

Podľa § 74 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení, vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

Podľa § 75 ods. 1 tohto zákona, suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti.

Podľa § 81 ods. 2 uvedeného zákona, ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorá je nižšia, sa vypláca jedna polovica.

Odporkyňa rozhodnutiami z 26. marca 2009 a z 18. novembra 2009 rozhodla podľa § 74 zákona o sociálnom poistení tak, že priznala navrhovateľke od 25. februára 2009, t.j. od smrti jej manžela D., vdovský dôchodok v sume 239,80 € mesačne, keďže v čase smrti mal jej manžel nárok na starobný dôchodok v sume 399,60 € mesačne. Z dôvodu, že navrhovateľka splnila podmienky nároku na výplatu dvoch dôchodkov, lebo k uvedenému dňu bola poberateľkou svojho starobného dôchodku v sume 342,00 € mesačne, odporkyňa jej preskúmanými rozhodnutiami podľa § 81 ods. 2 zákona o sociálnom poistení priznala na výplatu vdovský dôchodok v sume 119,90 € mesačne, teda vo výške jednej polovice. V sume starobného dôchodku neb. manžela navrhovateľky je zahrnutý príplatok k dôchodku politického väzňa podľa § 2 ods. 1, § 3 a 4 zákona č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 272/2008 Z.z. Príplatok k dôchodku bol priznaný neb. manželovi navrhovateľky od 1. januára 2009 a podľa § 3 uvedeného zákona sa stal odo dňa priznania súčasťou jeho starobného dôchodku, a tak upravený starobný dôchodok sa vyplácal do dňa smrti manželovi navrhovateľky.

Starobný dôchodok neb. manžela navrhovateľky ku dňu priznania príplatku k dôchodku politického väzňa v zmysle citovaného zákona patril v sume 318,90 € mesačne a spolu s príplatkom v sume 54,70 € predstavoval sumu 373,60 € mesačne. K uvedenej sume patrí zvýšenie o 6,95 % mesačnej sumy, čo bolo 26,00 €, čo predstavovalo sumu starobného dôchodku 399,60 € manžela navrhovateľky ku dňu jeho smrti 25. februára 2009.

Z ustanovenia § 3 ods.2 zákon č. 274/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.decembra 2008 vyplýva, že výška príplatku k vdovskému dôchodku je 60 % zo sumy, ktorá by patrila k dôchodku politického väzňa, uvedeného v § 2 ods.1 tohto zákona. Navrhovateľka však poberateľkou príplatku k vdovskému dôchodku nebola, ani jej samostatný príplatok k dôchodku politickým väzňom nebol priznaný.

Výšku priznaného príplatku manželovi navrhovateľky D. od 1. januára 2009 (54,70 €) účastníci nespochybnili. Z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 26.marca 2009, ako aj z vyjadrení na pojednávaníach krajského súdu je zrejmé, že navrhovateľka s priznanou výškou príplatku k nižšiemu vdovskému dôchodku v celkovej výške 119,90 € mesačne nie je spokojná a že sa opravným prostriedkom v preskúmvacom konaní domáhala, aby jej bol príplatok vyplácaný v plnej výške 54,70 €. Namietala teda výšku vyplácaného vdovského dôchodku.

Podľa § 3 ods.4 zákon č. 274/2007 Z.z. v znení platnom do 31.decembra 2008 príplatok sa zlučuje so starobným dôchodkom, predčasným starobným dôchodkom, invalidným dôchodkom, vdovským dôchodkom, vdoveckým dôchodkom, sirotským dôchodkom, výsluhovým dôchodkom, invalidným výsluhovým dôchodkom, vdovským výsluhovým dôchodkom, vdoveckým výsluhovým dôchodkom a sirotským výsluhovým dôchodkom (ďalej len "dôchodok"). Vzhľadom na to, že navrhovateľke bol príplatok priznaný k vdovskému dôchodku podľa § 3 ods.2 zákon č. 274/2008 Z. z., v súlade s § 3 ods.4 tohto zákona sa príplatok zlučuje s vdovským dôchodkom.

Príplatok k dôchodku politickým väzňom je štátnou sociálnou dávkou (§ 1 zákon č. 274/2007 Z. z.), ktorá však navrhovateľke nebola priznaná a navrhovateľka sa priznania príplatku k dôchodku politickým väzňom ani nedomáhala, ani pre jeho priznanie podmienky nesplnila. Príplatok k dôchodku politickým väzňom bol priznaný jej nebohému manželovi a po jeho priznaní k starobnému dôchodku sa stal súčasťou jeho starobného dôchodku.

Odporkyňa preto nepochybila, keď vdovský dôchodok navrhovateľky vypočítala zo starobného dôchodku manžela navrhovateľky, zvýšeného o príplatok k dôchodku politickým väzňom a len následne vykonala krátenie vdovského dôchodku v súbehu so starobným dôchodkom navrhovateľky. Nepochybila preto, keď rozhodla o výplate nižšieho vdovského dôchodku navrhovateľky vo výške jednej polovice a o výplate celého starobného dôchodku navrhovateľky.

Odvolačí súd sa z uvedených dôvodov nestotožnil z názorom krajského súdu, že príplatok k dôchodku podľa zákon č. 274/2007 Z. z. patrí v celosti bez ohľadu na to, či dôchodok, s ktorým bol príplatok zlúčený, sa vypláca v plnej výške alebo v jednej polovici. Takým postupom nebola navrhovateľka diskriminovaná, lebo aj keď sa príplatok podľa § 3 ods. 4 zákona č. 274/2007 Z.z. zlučuje s dôchodkom, s ktorým je vyplácaný, neznamená to, že by sa stal predmetom dedenia alebo že by navrhovateľka prebrala nárok na tento príplatok po nebohom manželovi v celej výške.

Odvolačí súd preto k záveru, že rozhodnutie odporkyne z 26. marca 2009 č. X. v spojení s rozhodnutím z 18. novembra 2009 č. X. je v súlade so zákonom, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, lebo navrhovateľke v ňom trovy nevznikli a odporkyňa na náhradu trov konania nemá nárok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2011

JUDr. Elena Závadská, v.r
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová